

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ROSTEME SE SLUNEČNICÍ“

MŠ Slunečnice, Praha 10, Milánská 473

Č.j. MS – 1/2021

Školní rok 2021/2022

ZAMĚŘENÝ NA:

- VŠESTRANNÝ ROZVOJ DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU
- VÝCHOVU KE ZDRAVÉMU ŽIVOTNÍMU STYLU
- OCHRANU A PÉČI O PŘÍRODU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

OBSAH

1. Údaje o zařízení
2. a/ Věcné podmínky
b/ Životospráva
c/ Psychosociální podmínky
d/ Organizace – denní program, kroužky a aktivity
e/ Oblast řízení
f/ Oblast personální
g/ Spolupráce s rodinou
h/ Spolupráce se ZŠ a PPP – program pro předškolní děti
ch/ Začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ)
3. a/ Charakteristika školy
b/ Charakteristika programu, hlavní cíle
c/ Vzdělávací oblasti
d/ Vzdělávací obsah
4. Evaluační systém
5. Přílohy – ekologický program - seznamování s živou a neživou přírodou, program putování Prahou s Františkem.

1. Údaje o zařízení

Předmět činnosti:	předškolní vzdělávání dětí od 3 do 6 let
Adresa:	MŠ Slunečnice, Milánská 473, 109 00 Praha 10
Ředitelka školy:	Mgr. Blažena Kobrová
Zástupkyně ředitelky:	Alena Lehovcová
Ekonomka školy:	Bc. Věra Bělinová
Telefony:	274867576, 274867575
E-mail:	ms-slunecnice@ms-slunecnice.cz blazena.kobrova@ms-slunecnice.cz
Webové stránky:	ms-slunecnice.cz
IČO:	63831538
Zřizovatel:	MČ Praha 15, Boloňská 478, 109 00 Praha 10
Druh organizace:	příspěvková organizace s právní subjektivitou
Typ školy:	s celodenním provozem a věkově smíšenými třídami
Stanovená hygienická kapacita:	120 dětí
Naplněnost tříd:	do 28 dětí ve třídě s potvrzenou výjimkou od zřizovatele
Provozní doba:	6.30 – 17.00 hodin
Vydala:	Mgr. Blažena Kobrová, ředitelka MŠ

2. a/ Věcné podmínky

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno.
- Hračky a doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné, a mohli je shlédnout i jejich rodiče.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada a hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).
- Mateřská škola leží na okraji velkého lesoparku, navazuje na sídliště Horní Měcholupy. Poloha MŠ umožňuje každodenní vycházky do přírody a zároveň je dobře dostupná MHD.

2. b/ Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti se nenutí do jídla, nabízení pokrmů po dohodě s rodiči. Pro děti s různým omezením připravujeme pokrmy dle jejich potřeby. Při nabízení mléka mají děti možnost si vždy vybrat jiný nápoj (čaj, šťáva, voda).
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, ale rodiče po dohodě s učitelkami mají možnost děti přivádět do MŠ i v průběhu dne.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, činnosti jsou přizpůsobovány kvalitě ovzduší.
- Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě, na vycházkách, ale i v prostorách mateřské školy.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program místo odpočinku na lůžku.
- Učitelky se samy snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

2. c/ Psychosociální podmínky

- Snahou a cílem je, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.,
- Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.
- Učitelky respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně, napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí je nepřijatelné.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád.
- Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, projevuje se přímou, vstřícnou, emfatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí, podporování nezdravé soutěživosti dětí.
- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, dostatečně chválí a pozitivně hodnotí.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Učitelky se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

2. d/ Organizace

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby, je k dispozici na nástěnkách v šatnách.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost

uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Nejsou překračovány doporučené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Denní program

6.30 – 10.00	denní činnosti - hry podle zájmu dětí - individuální práce s dětmi - svačina - individuální a skupinové činnosti - rozvíjení rozumových, sociálních a fyzických znalostí a dovedností dětí - výtvarné, pracovní, hudební a dramatizující činnosti - jazykové chvílky - zájmové hry - tělovýchovná chvílka – provádění zdravotních cviků pro správný tělesný vývoj, pohybové, psychomotorické a kontaktní hry - skupinová práce s předškolními dětmi – uvolňovací cviky pro správné držení tužky, celkový rozvoj – prostorová orientace, rozvoj paměti, logického myšlení, tvořivosti, řeči, matematických představ - vzdělávací činnost na PC předškolních dětí
09.45 – 11.45	vycházka, hry venku (3.a 4.třída)
10.15 – 12.15	vycházka, hry venku (1.a 2.třída)
12.00 – 12.30	oběd (3. a 4.třída)
12.30 – 13.00	oběd (1. a 2.třída)
12.30 – 14.30	osobní hygiena po obědě, odpočinek na lůžku, podle zájmu a potřeb dětí, hry, individuální a skupinové činnosti, tělovýchovná chvílka
13.00 – 14.45	
14.30 – 14.45	svačina (3. a 4.třída)
14.45 – 15.00	svačina (1. a 2.třída)
14.45 – 17.00	odpolední činnosti
15.00 – 17.00	- tělovýchovná chvílka - krátká řízená činnost - volné hry

Rozvrh kroužků a aktivit v týdnu

Název kroužku	dev v týdnu	čas	kdo vede
fotbal	úterý	15.00 – 16.00h	
tanečky	pondělí	15.15 – 16.00h	www.krouzky.cz
plavání	úterý	11.20 – 12.00h	Aqua Sport Club s.r.o.

Kroužky probíhají po poledním klidu a odpoledne.

Další aktivity v týdnu:

1 x týdně ozdravná dechová cvičení a hra na pěti-dírkovou flétničku – všechny děti, kromě tříletých.

Jiné aktivity školy

Dechová cvičení a hra na pětidírkové flétničky. 1 x týdně – všechny děti mají v MŠ svoji flétničku a postupně se na ni učí hrát, součástí jsou ozdravná dechová cvičení. Učitelky pracují podle knihy E.Kulhánkové „Moje první flétnička“ a „Hrajeme si s flétnou“ + Dechová cvičení.

Pravidelně 1 x měsíčně:

- sportovní den – zaměřený na cílené pohybové aktivity dětí
- den pro přírodu – zaměřený na ekologické aktivity
- den splněných přání – děti si samy rozhodnou a předem připraví (bez zásahu dospělých) s čím a jak si budou hrát, co budou dělat

Podzimní zamykání zahrady – společné setkání dětí, učitelek, rodičů a zaměstnanců školy při podzimní brigádě na zahradě MŠ, včetně ekologických aktivit.

Vánoční besídka – koncert skupiny Nocturno, vánoční zvyky – společná akce dětí, rodičů a zaměstnanců.

Karneval v MŠ – veselé soutěže a hry v maskách.

Škola v přírodě – zvažuje se, bližší informace by byly rodičům k dispozici.

Jarní odemykání zahrady - společné setkání dětí, učitelek, rodičů a zaměstnanců školy při jarní brigádě na zahradě MŠ.

Výstava domácích zvířat – v uvedený den si děti mohou přinést z domova svoje mazlíčky (za určených podmínek).

Oslava MDD – zábavné hry a soutěže pro děti a rodiče na zahradě MŠ, skákací hrady a pohoštění od rodičů.

Zahradní slavnost - společné setkání dětí, učitelek, rodičů a zaměstnanců školy - loučení se školním rokem, vystoupení kroužků.

Výlety a akce zaměřené na poznávání přírody, svého blízkého i vzdáleného okolí a Prahy.

Termíny a místa konání budou včas upřesněny s ohledem na epidemickou situaci.

Pravidelná divadelní, hudební a kouzelnická představení v MŠ.

2. e/ Oblast řízení

Jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků.

Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor. Ředitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Vedoucími pracovníky jsou: ředitelka MŠ Mgr. Blažena Kobrová – statutární orgán, zástupkyně ředitelky Alena Lehovcová, vedoucí ŠJ a ekonom školy Bc. Věra Bělinová.

2. f/ Oblast personální

V tomto školním roce pracuje v MŠ 9 učitelek včetně ředitelky a asistent pedagoga. Všechny učitelky jsou kvalifikované, ředitelka má VŠ studium se zaměřením na předškolní pedagogiku.

1.třída Berušky:	Pavčina Hájková, Kateřina Sichová
2.třída Zajíčci:	Pavla Francová, Eliška Šoulová
3.třída Kočičky:	Mgr. Blažena Kobrová, Blanka Trnková, Danuše Miklánková asistent pedagoga Mgr. Michaela Veselá
4.třída Motýlci:	Alena Lehovcová, Alena Kahounová
Ekonomka a hospodářka:	Bc. Věra Bělinová (vedoucí školní jídelny)
Paní kuchařky:	Ladislava Šlajerová, Eva Kadlecová, Petra Pavlová
Paní uklízečky:	Lucie Bohuslávková, Jaroslava Měcháčková

Stálý pedagogický a provozní kolektiv je předpokladem pro dobrou spolupráci při zajištění provozu MŠ a jejího výchovného programu.

2. g/ Spolupráce s rodinou

Spolupráce s rodinou probíhá každodenním stykem s rodiči. Vzhledem k epidemické situaci je aktivní spolupráce s rodiči omezena.

Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.

Projeví-li zájem, mohou spolurozhodovat při plánování a uskutečňování programu MŠ.

Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při výchově a vzdělávání. Pro lepší spolupráci rodiny a školy učitelky organizují řadu společných akcí (viz. aktivity školy). Třídní schůzka se uskutečňuje pro rodiče nově přijatých dětí a to v červnu, před nástupem dětí do MŠ.

Škola a rodiče spolupracují s pedagogicko-psychologickou poradnou – při posuzování školní

zralosti předškolních dětí. Dle zájmu rodičů podstoupí děti test školní zralosti, který je písemně zhodnocen a předán rodičům.

Rodiče mohou pomáhat škole sponzorskými dary.

Rodiče mohou doprovázet děti na různé sportovní akce a výlety, po dohodě s učitelkami.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí možnost zapůjčení pedagogické literatury.

2. h/ Spolupráce se ZŠ Nad Přehradou a Pedagogicko-psychologickou poradnou

Smyslem spolupráce je seznámit děti s prostředím školy, navštívit bývalé kamarády a vidět, co se už naučili, motivovat děti, aby se do ZŠ těšily. V průběhu roku navštívíme 1.třídu, skleník ZŠ, počítačovou učebnu a zejména pravidelně tělocvičnu a hřiště ZŠ, kde se můžou děti učit a rozvíjet sportovní činnosti.

ZŠ Nad Přehradou zve naše děti a rodiče na rozličné akce školy – vánoce, karnevaly atd.

Škola spolupracuje také s pedagogicko-psychologickou poradnou. Se souhlasem rodičů bude proveden u vybraných předškolních dětí test školní zralosti, který se uskuteční v dostatečném časovém předstihu před zápisem. Předškoláci také navštíví nejbližší základní školy. Cílem je seznámit se s prostředím školy, navštívit své bývalé spolužáky.

Program pro předškoláky:

denní činnosti:

- individuální péče vycházející z hodnocení dítěte rodiči a učitelkami, tzv. program šitý na míru
- každodenní cílené činnosti zaměřené na celkový rozvoj dítěte
- pravidelné chvíleky pro správné držení tužky jako přípravu pro psaní

pravidelné činnosti:

- test školní zralosti s PhDr. Křečanovou za účelem zjištění úrovně školní zralosti
- návštěva ZŠ v okolí – ZŠ Křimická, ZŠ Nad Přehradou, ZŠ Edisonova
- návštěva předškoláků v 1.třídách v ZŠ Nad Přehradou
- výlety a akce pro předškoláky
- nabídka kroužků v MŠ

2. ch/ Začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Děti se začleňují do kolektivu obvyklým způsobem s větším individuálním přístupem dle jejich potřeb. Učitelky s těmito dětmi cca 2x týdně procvičují slovíčka, základní pojmy buď při práci s knížkou, nebo při hře a jiných činnostech. Tyto činnosti jsou písemně hodnoceny.

3. a/ Charakteristika školy

MŠ Slunečnice je čtyřtřídní mateřská škola, která je v provozu od roku 1991. V roce 1993 škola získala právní subjektivitu a zřizovatelem se stal MÚ Praha 15. Od té doby má škola velmi dobré materiální zázemí, což se odráží v jejím vybavení. Třídy jsou zařízeny funkčním a estetickým nábytkem, dostatkem hraček a ostatních důležitých pomůcek.

Během posledních let došlo k radikálnímu zhodnocení budovy: výměna oken v severní části, zateplení budovy s novou fasádou, rekonstrukce všech umýváren a kuchyně v MŠ.

3. b/ Charakteristika programu, hlavní cíle

Program školy je zaměřen na všestranný rozvoj dětí předškolního věku. Od počátku otevření školy vedla ředitelka pedagogický kolektiv k vytvoření vstřícného a podnětného prostředí pro děti s kladným vztahem k přírodě a společnosti. Tyto snahy vyústily k vytvoření plánu ekologické výchovy, který škola stále využívá. V roce 1997 absolvovala ředitelka školy seminář o Zdravé MŠ. Myšlenky projektu ovlivnily tvorbu školního vzdělávacího programu v dalších letech. Projekt ZMŠ jsme sice nedokončili, ale jeho koncepce nás vedla k vytvoření vlastního vzdělávacího programu. Jeho smyslem je výchova ke zdravému způsobu života. Postupně jsme se oprostily od klasického, úkolového způsobu plánování a náš program jsme svázaly tématy. Vymýšlely jsme činnosti, které by podporovaly zdravý způsob života v otázce psychického a fyzického zdraví dětí, správné životosprávy a vzájemných vztahů. Všechny třídy v MŠ jsou smíšené, větší a menší děti se učí spolu vzájemně žít, pomáhat si, mladší se učí od starších. Toto klima napomáhá vytvořit přirozené prostředí, kde si každé dítě najde své místo a více připomíná rodinu a její vztahy. Činnosti v MŠ probíhají především formou her, individuálních a skupinových činností, které se vzájemně prolínají. Velký důraz klademe na pohybové aktivity. Při náročných dopoledních činnostech pracují ve třídě obě učitelky najednou. Program MŠ vychází z hlavních a průběžných cílů rámcově vzdělávacího programu, ze kterých učitelky ve třídách tvoří týdenní třídní vzdělávací programy. Témata společně vymyšlená učitelkami vycházejí z cílů ekologické výchovy a podpory zdravého způsobu života. Nejsou však závazná a můžou se měnit podle potřeby. Týdenní program hodnotí společně obě učitelky a vyvozují z něj závěry pro další práci. Písemné hodnocení provádíme u všech dětí.

V letošním školním roce dále pracujeme na seznamování s hlavním městem Prahou. Seznamování je zaměřeno na historii, dopravu, kulturu a současný život v našem hlavním městě, velký důraz budeme klást i na praktické poznávání.

V letošním školním roce se dále zaměříme na sociálně-patologické jevy, jako je např. šikana, zneužívání omamných látek, varování před nebezpečím, které dětem hrozí v běžném životě.

3. c/ Vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblasti se promítají do třídních vzdělávacích programů:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Pro rodiče je k dispozici v šatně na nástěnkách myšlenková mapa slunečnice, na které je zpracován týdenní vzdělávací program.

3. d/ Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je rozdělen podle měsíců do integrovaných bloků. Ty jsou dále rozpracovány do témat, které si učitelky rozpracovávají v třídních vzdělávacích programech.

Září

... ve školce mám kamarády ...

Témata:

- *Kdo všechno přišel do školky*
- *Bezpečně ve školce i na cestě*
- *Moje rodina, moje bezpečí*
- *Týden pro přírodu*

Charakteristika - integrovaný blok je zaměřen na:

- adaptaci dětí v novém prostředí, poznávání nových kamarádů, učitelek, zaměstnankyň MŠ
- vytváření pohodového prostředí a spolupráce s rodinou
- vytváření základních hygienických návyků
- seznamování s novým prostředím
- pravidla bezpečného chování v MŠ
- poznávání okolí MŠ, orientace v blízkém okolí MŠ
- seznámení dětí s pětidírkovou flétničkou
- seznámení s prací na počítači - předškoláci

Vzdělávací nabídka:

- slavíme narozeniny a svátky kamarádů
- individuální práce s novými dětmi
- kontaktní hry, hry a aktivity podporující sblížení dětí
- hry, při kterých děti zkouší různé smyslové hry
- vycházky podél vozovky do lesoparku
- práce s knihou „Děti v dopravním provozu“
- učíme se hrát na flétničku
- plníme úkoly s programem Barevné kamínky Od jara do zimy

Očekávané výstupy:

- umožnit dětem radostný a pohodový vstup do MŠ vytvořením laskavého a přátelského prostředí, posilovat sebevědomí a sebedůvěru dětí
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- respektovat potřeby jiného člověka
- seznamovat děti s prostředím MŠ a bezpečně se v něm pohybovat
- procvičovat bezpečnou chůzi podél komunikace a dodržovat pravidla bezpečného přecházení
- posilovat rodinné vztahy, vyprávět si s dětmi o rodině, přinést obrázek rodiny
- zvládat hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- všimnout si a učit se sledovat rozmanitost v přírodě
- nabízet dětem seznámení s hudebním nástrojem, učit se techniku správného dýchání

Říjen

„padá listí zlaté, rudé ...

Témata:

- *Foukej, foukej větříčku*
- *Praha – město, ve kterém žijeme*
- *Sklízíme plody podzimu*
- *Třídíme odpady*

Charakteristika - integrovaný blok je zaměřen na:

- seznamování s ročním obdobím – podzimem a přírodními zákonitostmi
- seznamování s okolím mateřské školy a místem bydliště
- poznávání podzimních plodů a jejich využití pro lidi i zvířata
- seznamování dětí s tříděním odpadu
- umožňování samostatného rozhodování při výběru her a činností

Vzdělávací nabídka:

- pozorování počasí a zaznamenávání v kalendáři
- pokus s větrem
- hrabání listí na zahradě
- smyslové hry - ochutnávka ovoce
- kreslení a vybarvování obrázků Prahy
- poslech pověstí o Praze
- práce s mapou, pátrání po místech v okolí školy
- eko hry v přírodě
- hry s odpadovým materiálem
- vyrábíme ruční papír
- „Den splněných přání“
- „Hraní bez ptaní“
- hra na pětidírkové flétničky, pravidelná dechová cvičení
- návštěva předškoláků na dopravním hřišti

Očekávané výstupy:

- poznat přírodní zákonitosti při střídání ročních období, udělat si s dětmi jednoduchý pokus
- učit děti poznávat místo bydliště a MŠ, orientovat se v okolí MŠ, poznávat Prahu na obrázcích a v příbězích
- učit se, že změny způsobené lidskou činností mohou životní prostředí poškozovat a ničit, praktické dovednosti a znalosti při třídění odpadu, aktivně se zapojit do sběrové akce
- posilovat v dětech samostatnost v jednání, učit se nést zodpovědnost sám za sebe
- získávat schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- ovládat dechové svalstvo, učit se správné technice hraní na flétničku

Listopad
... deštivý čas ...

Témata:

- *Vyletěl si pyšný drak*
- *Co nám škodí*
- *Naše Země kulatá je*
- *Co děláme celý den*
- *Bude zima, bude mráz*

Charakteristika - integrovaný blok je zaměřen na:

- vztah dětí k životnímu prostředí
- seznamování dětí se zdravými i škodlivými životními návyky
- seznamování se základními poznatky z oblasti vesmíru
- poznat a umět pojmenovat části dne, co se kdy dělá
- pravidelná pomoc zvířatům a ptáčkům v zimě

Vzdělávací nabídka:

- podzimní zamykání zahrady
- DVD Kostičky: Odpady se hromadí
- rozhovory nad obrázky, práce s globusem a atlasem
- výroba a pouštění draků
- sypaní ptáčkům do krmítek

Očekávané výstupy:

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- osvojení si pravidel bezpečného chování při společné akci dětí, rodičů a učitelek, vlastní práci pomáhat při péči o zahradu, umožnit dětem radostné prožití akce
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, co nám škodí a co nám prospívá (kouření, návykové látky, strava, pohyb, dobrá mysl.....)
- pojmenovat části těla a některé orgány
- vytvoření si povědomí o vlastní sounáležitost se světem, s planetou Zemí, pomocí atlasů a pomůcek poznávat postavení Země ve vesmíru
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály
- rozvíjení motoriky, posilování prosociálního chování dětí ve skupině
- umět poznávat časový sled celého dne, co se kdy dělá, umět pojmenovat části dne, den – noc - rozdíl

Prosinec

... hvězda v Betlémě ...

Témata:

- *Mikuláši, neber s sebou čerta radši*
- *Jak slaví zvířátka vánoce*
- *Když zazvoní zvoneček*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- aktivní prožívání předvánočního času
- aktivní pomoc dětí zvířatům v zimě u krmítek na zahradě a v lesoparku
- praktické poznávání částí historické Prahy
- prožitek dětí, rodičů a učitelek při společném vánočním setkání

Vzdělávací nabídka:

- výzdoba školky, zdobení vánočních pergol před školkou
- sbírka do charitativních prasátek ve prospěch Záchrané stanice pro zraněné živočichy v Husníku
- pečeme cukroví
- zdobíme dobrotami vánoční stromek pro zvířátka
- mikulášská a vánoční nadílka v MŠ
- výlet předškoláků do Muzea Karlova mostu a plavba lodí po Vltavě
- jedeme do Starých Hradů – vánoční půda a sklep

Očekávané výstupy:

- těšit se z kouzla vánoc
- vést děti k tomu, aby myslely na druhé a chtěly je potěšit
- učit se pomáhat kamarádům, rodičům i potřebným
- umožnit krásné prožití společně sdílené akce rodiny a školy při vánočním setkání a koncertě v MŠ
- vnímat umělecké a kulturní podněty
- učit se nazpaměť krátké texty
- rozvíjet koordinaci ruky a oka při práci s různými materiály
- spoluvytvářet pohodu ve třídě
- ve známých a opakujících situacích se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování

Leden

... *chumelí se, chumelí* ...

Témata:

- *Zimní sporty a zdraví*
- *Těšíme se do školy*
- *Pomáháme přírodě*
- *Z pohádky do pohádky*
- *Za kamarády do školy*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- zimní sportování a hry ve sněhu s důrazem na bezpečnost dětí
- postavení předškoláka ve skupině dětí a jeho přípravu k zápisu
- pozorování přírody a jednoduché pokusy s ledem, sněhem a vodou
- pokračování pomoci zvířatům v přírodě
- význam pohádek v životě člověka a jejich prožívání
- udržování přátelských vztahů s bývalými spolužáky

Vzdělávací nabídka:

- vycházky zaměřené na sportovní činnosti a hry ve sněhu
- výroba závěsů pro ptáčky s využitím usušených slunečnic a semen ze zahrady MŠ
- pravidelně sypeme ptáčkům do krmítek
- pozorujeme přírodu
- činnosti zaměřené na znalosti a dovednosti předškoláků pro zápis do ZŠ
- dramatizující činnosti
- četba na pokračování z knihy „Děti a slušné chování“
- jdeme za kamarády – bývalými spolužáky do školy

Očekávané výstupy:

- podporovat děti ve sportovních aktivitách, učit je dodržovat pravidla bezpečnosti a zdraví při sportování
- uvědomit si důležitost a vážnost vstupu do ZŠ
- ovládat koordinaci ruky a oka při kresbě tužkou
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- řešit problémy, úkoly a různé situace
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- navazovat kontakty s dospělým
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi
- učit se znát, co zvířatům prospívá, aktivně se zapojit do přípravy krmení, uvědomovat si, že činnost musí být pravidelná
- umožnit dětem radostné prožívání z poslechu pohádek, chápat moudrost příběhu, rozšiřovat slovní zásobu
- vyjadřovat se prostřednictvím dramatizujících činností
- vyprávět zážitky ze sledování a poslechu pohádek
- porozumět slyšenému
- posilovat prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- podporovat vztah dítěte k dětem, které již ze školky odešly, vyrobit pro ně dáreček, uvědomovat si rozdíl mezi MŠ a ZŠ, povzbuzovat v dětech „těšení“ na školu

Únor

... maškary jdou ...

Témata:

- *Ubrousku prostří se – zdravá strava*
- *Slavíme masopust – karneval*
- *Energie kolem nás – „hokus pokus“*
- *Co kdo dělá*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- vedení dětí ke zdravému stravování
- lidové tradice, zapojení dětí do karnevalu
- seznamování dětí s fyzikálními jevy formou četby z encyklopedií a pokusů
- poznávání pracovní činnosti a její prospěšnosti pro společnost

Vzdělávací nabídka:

- četba na pokračování z knihy „Filipova dobrodružství“
- výtvarné a pracovní činnosti
- Den malých kuchtíků – příprava zdravé svačinky
- karneval v MŠ
- bádáme v knihách pokusů, hledáme na internetu, provádíme zajímavé pokusy s vodou, větrem a slunečním zářením
- námětové a didaktické hry na profese
- obrázkové čtení, dopravní značky, mapy, prostředí MŠ

Očekávané výstupy:

- poznávat zdravá a nezdravá jídla s použitím knihy Filipova dobrodružství
- zvládat jednoduchou obsluhu – samostatně jíst, požívat příbor, nalít si nápoj
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- sladit pohyb se zpěvem
- seznamovat děti jednoduchou formou se základními fyzikálními jevy
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- učit děti poznávat pracovní profese, znát důležitost lidské práce pro člověka i společnost, zajímat se o to, co dělají rodiče a snažit se tuto činnost popsat
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní výkony
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozlišovat některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

Březen

... otloukej se pišťalíčko ...

Témata:

- *Kniha je můj kamarád*
- *Jak jsem přišel na svět*
- *Jaro v nížině a na horách*
- *Všude na Zemi žijí lidé*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- vytváření vztahu ke knihám a čtenářské gramotnosti
- poznávání jarní přírody, vnímání proměnlivosti ročních období
- seznamování s lidmi různých národností a místem kde žijí
- poznatky o narození a růstu těla

Vzdělávací nabídka:

- návštěva knihovny v Hostivaři a v knihkupectví
- výstavka oblíbených knih dětí
- DVD Kostičky: Naše rodina, Miminko, prohlížení encyklopedie
- vycházky a eko aktivity v přírodě
- DVD Kostičky: Letem světem
- prohlížení atlasu světa a národností
- pobyt předškoláků na horách – lyžařský výcvik

Očekávané výstupy:

- vytvářet u dětí kladný vztah ke knihám, zjišťovat, co všechno v knihách najdou
- pravdivě a citlivě vysvětlovat dětem, jak člověk přijde na svět a co tomu předchází, zdůraznit především nezastupitelný význam rodiny pro narození a výchovu dětí
- pozorovat přírodu na jaře a změny, které s jarem přichází
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách
- učit se, že na celém světě žijí lidé, kteří se odlišují barvou pleti, jazykem a způsobem života
- chápat prostorové pojmy
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- podílet se na organizaci hry a činností
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný
- mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- učit děti se správně chovat v extrémních podmínkách, chránit se před nebezpečím

Duben

... dejte vejce malovaný ...

Témata:

- *Domácí zvířata a mláďata*
- *Slavíme Den Země*
- *Hody, hody, doprovody*
- *Co bych udělal(a), kdyby ...*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- seznamování s domácími zvířaty a jejich užitkem pro člověka
- vytváření kladného vztahu k přírodě a aktivní pomoci
- lidové zvyky a tradice
- prevenci sociálně patologických jevů

Vzdělávací nabídka:

- eko hry na vycházkách
- rozhovory nad obrázky – znečištění Země
- odemykání zahrady
- malování velikonočních vajíček, výzdoba zahrady
- četba na pokračování z knihy „Děti pomáhají“
- návštěva Planetária
- využití atlasů a pomůcek na téma Země a vesmír

Očekávané výstupy:

- poznávat naše domácí zvířata a jejich mláďata a jejich užitek pro člověka
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svými chováním působit na životní prostředí
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny
- poznávat, co přírodě škodí a co jí prospívá, jak lidé Zemi ubližují, prakticky se zapojit do péče o přírodu na naší zahradě při akci Jarní odemykání zahrady, pod vedením učitelky připravit ekologické aktivity
- přibližovat dětem lidové zvyky a tradice
- vyslovovat správně hlásky, mluvit zřetelně
- učit děti umět se zachovat v různých nebezpečných situacích
- nebát se požádat o pomoc a radu, umět se rozhodovat o svých činnostech i o tom co udělat a co odmítnout
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- uvědomit si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně
- vytvářet povědomí o postavení Země ve vesmíru na základě praktických poznatků z Planetária

Květen

... oslava života ...

Témata:

- *Země česká – domov můj*
- *Maminka má svátek*
- *Umíme se starat o domácí mazlíčky?*
- *Zvířata z celého světa*

Charakteristika – integrovaný blok zaměřen na:

- seznámení s rodnou zemí a jejími symboly
- pocity lásky k mamince a ostatním bližním
- základní péči o domácí mazlíčky
- seznámení se zvířaty ze ZOO

Vzdělávací nabídka:

- DVD Kostičky „Naše země“, využití publikace „Náš domov a EU“
- připravujeme pohoštění a dárek pro maminky
- jarní škola v přírodě
- výstava domácích zvířat dětí z MŠ
- výlet do ZOO
- Atletická olympiáda mateřských škol MČ Praha 15

Očekávané výstupy:

- mít poznatky o své zemi, posilovat u dětí sounáležitost se zemí, ve které žijí, vědět jak se jmenuje, jakým jazykem se zde mluví, seznámit se s jejími symboly – státním znakem, vlajkou, hymnou
- umocňovat pocity lásky ke své mamince vyprávěním, výrobou dárečku, přípravou a zapojením do besídky pro maminky
- učit se starat o domácí zvířecí kamarády, vědět, co potřebují ke svému životu, společně v MŠ připravit a realizovat výstavu domácích zvířat dětí z MŠ
- poznávat volně žijící cizokrajná zvířata, rozlišovat kde žijí, čím se živí, jejich podmínky k životu, pozorovat zvířata v zoologické zahradě
- vést děti ke sportovní zdatnosti, seznámení s atletikou
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- zachovávat správné držení těla
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- posilovat u dětí samostatnost a citovou vyzrállost při odloučení od rodičů

Červen

... cestujeme za sluncem ...

Témata:

- *Děti černé, žluté, bílé*
- *Loučíme se – zahradní slavnost*
- *Voda kolem nás*
- *Hurá na prázdniny*

Charakteristika - integrovaný blok zaměřen na:

- zapojení dětí a radostné prožívání oslav MDD
- poznávání dětí z celého světa
- loučení se školní rokem
- poznávání přírodních zákonitostí
- letní sportování a radovánky

Vzdělávací nabídka:

- oslava MDD v MŠ – zábavné odpoledne se skupinou Nocturno
- zahradní slavnost v MŠ
- eko aktivity – pokusy s vodou, výlet k vodní nádrži Hostivař
- výroba tabla
- výlet na kolech po lesoparku
- rozhovory kam pojedeme na prázdniny
- uskutečnit výlet k vodní nádrži, pozorovat vodní život, připravit jednoduchý pokus s vodou
- seznámení s vodními živočichy a rybami
- výlet na letiště

Očekávané výstupy:

- zapojit děti do oslav MDD, umožnit jim zážitek z oslavy, poznávat děti ze všech světadílů
- vést děti k uvědomění, že vše jednou končí a něco nového začíná, společně prožít rozloučení s předškoláky
- mít poznatky o koloběhu vody v přírodě
- být pohybově aktivní po delší dobu
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- zvládat hudební dovednosti vokální i instrumentální
- mít poznatky o nebezpečí, které hrozí při letních činnostech a sportování
- učit děti bezpečnému chování při koupání ve vodě
- seznamovat děti s různými způsoby dopravy, včetně letiště a jeho vybavením

4. Evaluační systém

Kontrolní činnost pedagogických i nepedagogických pracovníků vykonává v naší MŠ ředitelka školy.

Vnitřní evaluace

- řízení školy – ředitelka
- sebereflexe – učitelka, ředitelka
- sledování individuálního rozvoje dítěte – učitelka
- výchovně vzdělávací činnost – učitelka, ředitelka
- autoevaluace školy – kolektiv

Autoevaluace školy

Bude prováděna jednou za rok (zpravidla v červnu) celým kolektivem školy a to těmito metodami: výsledky hospitační činnosti, analýzy, dotazníky, rozhovory s rodiči, dětmi a ostatní veřejností, zájem rodičů o dění ve škole, kvalita spolupráce s partnery, pozorování atd.

Výchovně vzdělávací činnost

Hodnotí pedagogické pracovnice průběžně po ukončení integrovaného bloku, mimo to zaznamenávají evaluaci podtémat týdenních plánů v hodnotícím listě a tam zaznamenávají, co se povedlo – nepovedlo, na co je třeba se zaměřit, jaká byla odezva dětí, rodičů apod.

Evaluace ve třídě

Vyhodnocení provádí pedagogické pracovnice ve třídě průběžně při realizaci, sledují projevy, postoje, výpovědi, jednání a práci dětí. Komunikují a přijímají náměty, hodnocení rodičů a ostatních pracovníků školy. Své poznatky zapisují přímo do projektů, třídní knihy, do záznamů o dětech a zpětně z nich vycházejí při dalším plánování.

Pedagogická diagnostika

Pedagogickou diagnostiku provádí pedagogické pracovnice ve třídě. Každé předškolní dítě a dítě s OŠD má založenou svoji složku s hodnotícími listy, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány individuální výsledky jeho vzdělání ve všech oblastech rozvoje dítěte. U všech dětí jsou zaznamenávány pokroky v jednotlivých oblastech vývoje a to 2x ve školním roce. Průběžně během roku jsou zaznamenávány zajímavé postřehy, zejména v čem je dítě nadané a naopak v jaké oblasti potřebuje pomoci a na jakou oblast je třeba se při výchovně vzdělávací činnosti zaměřit. Jde o důvěrný materiál sloužící pedagogovi k další práci, ale i jako podklad konzultace s rodiči a jejich informovanost.

Evaluace ve škole

Vyhodnocení provádíme průběžně na pedagogických radách.

Při hodnocení vycházíme z těchto forem:

- dotazníky pro rodiče
- hospitační a kontrolní činnost ředitelky
- pedagogické rady
- podněty, zprávy a podklady ČŠI a dalších kontrolních orgánů, zřizovatele, odborníků, rodičů, dětí, absolventů MŠ apod.

Plán evaluace

Předmět	Prostředky, metody	Časový plán	Odpovědnost
evaluace naplňování ŠVP	pedagogické rady	1x za rok	ředitelka + učitelky
evaluace TVP	pedagogické rady, hodnotící listy, třídní knihy	1x za týden	ředitelka + učitelky
vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti	záznamy v třídní knize, pedagogická diagnostika, pedagogické rady	denně + 4x za rok	ředitelka + učitelky
vyhodnocování individuálního rozvoje dětí	záznamy o dětech	4x za rok a dle potřeby	ředitelka + učitelky
vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí s OŠD	IVP	4x za rok	ředitelka + učitelky
evaluace vzdělávání pedagog. pracovníků	pedagogické rady	1x za rok	ředitelka
evaluace spolupráce s ostatními institucemi	pedagogické rady	1x za rok	ředitelka
autoevaluace školy	pedagog. a provozní porady	1x za rok	kolektiv MŠ
evaluace cílů vzdělávání	pedagogické rady	4x za rok	ředitelka + učitelky
evaluace podmínek vzdělávání	pedagogické rady	4x za rok	ředitelka + učitelky
evaluace průběhu vzdělávání	hospitace, pedagogické rady	4x za rok	ředitelka + učitelky

V Praze, dne 31.8.2021

.....
Mgr. Blažena Kobrová – ředitelka MŠ

EKOLOGICKÝ PLÁN

MŠ SLUNEČNICE

ZÁŘÍ, ŘÍJEN, LISTOPAD, PROSINEC

HLAVNÍ TÉMA : PŘÍRODA NA PODZIM

- 1./ - Seznamujeme děti se změnami rostlin, stromů, pozorujeme krajina na podzim, vysvětlujeme příčiny těchto změn.
- Doporučené publikace a hry k tématu:
 - ✓ *INSPIROMAT* září 1995
 - *Proč stromy ztrácejí listy*
 - *Rok v životě stromu*
 - *Poznávání lesa – hádanky*
 - ✓ *VNÍMEJTE PŘÍRODU VŠEMI SMYSLY*
 - *Můj strom (str. 9)*
 - *Pexeso přírody (str.29)*
 - ✓ *SETKÁNÍ S EKOHRU*
 - *Malování přírody přírodou (str. 4)*
 - *Co všechno můžeme najít na zemi (str. 9)*
 - ✓ *NÁPADY PRO MRŇATA A ŠKVRŇATA – p o d z i m, z i m a*
 - ✓ *INSPIROMAT* – zvláštní číslo – podzim
 - *Pojďme růst*
 - ✓ *SEZNAMOVÁNÍ S PŘÍRODOU – **PODZIM*** – živá a neživá příroda
- 2./ - Seznamujeme děti se životem zvířat, ptáků a hmyzu na podzim, přípravou na přežití zimy.
- Průběžně sbíráme plody a semena, sušení a shromažďování ve sklepě MŠ (kaštiny, žaludy, jeřabiny, hloh, ořechy, semena z vlastnoručně vypěstovaných slunečnic).
 - Před vánočními připravíme zvířátkům a ptákům vánoční ozdobený stromeček.
- 3./ - Seznámení s publikací *JAK NA TO EKOLOGICKY*.

PODTÉMA : ODPADY

1. ● Vedeme děti k šetření s papírem - nepodařené výkresy a odštížky papíru dáváme do výtvarně vyzdobených papírových pytlů, ty pak při sběrových akcích odevzdáváme s ostatním papírovým odpadem.
2. ● Využíváme odpadový materiál (papírové krabičky, kelímky od jogurtů, víčka od plastových lahví, zbytky dřevěného a plastového odpadu atd.) k výrobě rozmanitých věcí a k ekologickým hrám.
3. ● V říjnu provádíme dlouhodobý pokus s rozkladem odpadového materiálu v zemi na školní zahradě. Co se stalo s odpadem, zjistíme v dubnu při vykopání.
4. ● Zajistíme sběrovou akci starého papíru.
5. ● Vedeme děti i rodiče k uvědomělému třídění odpadů ve svém okolí.

● SPOLEČNÁ AKCE ŠKOLY A RODIČŮ:

„ZAMYKÁNÍ ZAHRADY“

- Program:**
- společný úklid zahrady (hrabání listů, úprava záhonů, zasazení cibulovin...)
 - výstava dýňových strašidylek, lucerniček a jiných výtvarů vyrobených dětmi a rodiči
 - různé ekologické aktivity, hry – skládáme a vytváříme mozaiky z nasbíraných plast. víček z pet lahví, stavíme pyramidy a věže z kelímků od jogurtů atd.
 - společné zpívání písní s doprovodem rytmických nástrojů z přírodního nebo odpadového materiálu
 - symbolické „zamknutí“ zahrady (děti si vyrobí klíče – různými technikami)
 - akci ukončíme lampiónovým průvodem kolem MŠ a v prostoru zahrady

● DNY PRO PŘÍRODU

- při vycházkách do lesoparku využíváme doporučené hry, které vedou děti k vnímání přírody opravdu všemi smysly
- při pozorování používáme lupy, dalekohledy
- sbíráme plody do zásoby na zimu, mapujeme, kde jsou krmelce a krmítka v lesoparku atd.
- v každé třídě máme přírodní koutek nebo okénko, které obohacujeme zajímavými exempláři přinesenými právě z přírody (koutky pravidelně a průběžně obměňujeme

LEDEN, ÚNOR, BŘEZEN

HLAVNÍ TÉMA : ENERGIE KOLEM NÁS

- Přiměřenou a zábavnou formou seznámíme děti s pojmem energie, kde a z čeho se vyrábí (uhelné, vodní, jaderné, větrné elektrárny, solární energie ...).
- Využíváme obrazový materiál, encyklopedie...
- *Co dokáže energie za kouzla* – např. teplo v bytě, ve školce, světlo nad stolem, chladicí chladnička, možnost cestovat dopravními prostředky aj.
- Rozhovory na téma- *Můžeme žít bez světla a tepla na zemi?*
- *Co by se stalo, kdyby...*
- *Výroba energie je drahá, proto s ní musíme šetřit a rozumně hospodařit!*
- Vedeme děti soustavně a nenásilně k šetření s elektrickou energií v prostorách MŠ, doma děti kontrolují, zda se někde nesvítí zbytečně.
- Teplotu místností v MŠ regulujeme na 20 – 21°C - otužujeme tak dětský organismus.
- Při pobytu venku si všímáme rozdílů ve vytápění panelových domů a rodinných domků (kouřící komíny, rozhovory o tom, co méně škodí ovzduší).
- S dětmi uskutečníme rozmanité pokusy a experimenty např. se statickou elektřinou, tepelnou energií ...

● Doporučené publikace k tématu:

-
- *Desatero domácí ekologie* – kapitola **energie**
- *Jak na to* – kapitola **domácnost, v kuchyni**
- *Deník skřítků Enerů*
- *První encyklopedie pro kluky a holky*
- *Moje první dětská encyklopedie*
- *Moje první kniha pokusů*

PODTÉMA : PŘÍRODA V ZIMĚ

- Seznamujeme děti se životem rostlin, zvířat a ptáků v zimě.
- ### ● Doporučené publikace a hry k tématu:
- *Nápady pro mrňata a škvřňata* – z i m a
 - *Seznamování s přírodou* – z i m a
 - *Inspiromat* – leden 95 – koloběh vody, stavba krmítka
 - *Příroda*
 - *Vnímejte přírodu všemi smysly* – hledání zvířecích stop str.22, tichý pozorovatel str.12
 - *Ekologie v MŠ*
 - *Ekologická výchova nejmenších a malých*

2. ● Pokračujeme v pravidelném krmení ptactva a zvířat v lesoparku a na zahradě, vybíráme vhodná semena, sušené plody, suchý tvrdý chléb, ořechy z ořešáku na zahradě aj.
● Vyrábíme krmítka ze šišek – viz. kniha *Příroda*.

● DNY PRO PŘÍRODU

- pozorujeme krásy zimní krajiny
- pořádáme delší výlety k přehradě – pozorujeme ledovou plochu na přehradě, pozorujeme ptactvo, zvěř, pojmenujeme je, hledáme je v atlasech, lupou zkoumáme krystaly sněhu, ledu a vločky
- doplníme krmítka, rozvěsíme krmítka ze šišek a lojové koule

PODTÉMA : PŘÍRODA SE PROBOUZÍ

1. ● Sledujeme probouzející se přírodu, využijeme publikace viz. Podtéma příroda v zimě
- jarní kapitoly.
2. ● Provedeme experimenty s klíčením semen fazolí, hrachu a různých rostlin, např. pokus *prales ve sklenici* ...
Předpěstujeme si sazenice rajčat, paprik apod.
3. ● Na zahradě si připravíme záhony k pozdějšímu sázení a setí.
4. ● Pozorujeme vyrážející cibuloviny na záhonech ...

DUBEN

HLAVNÍ TÉMA : ŽIJEME NA ZEMI

1. - Vedeme s dětmi rozhovory nad glóbusem, povídáme si o vesmíru, jiných planetách, slunci, hvězdách.
- Vysvětlíme si postavení Země ve vesmíru.
- Pozorujeme dráhu slunce po obloze.
- Vysvětlíme si, proč se střídá den a noc a roční období.
- Navštívíme *planetárium*, shlédneme některý z programů pro MŠ např. *Anička a Nebešťánek*.
2. - Seznámení se základními podmínkami života na zemi.
- Proč je důležité a nezbytné dýchat zdravý vzduch, pít čistou vodu.
- Říkáme si o negativních dopadech znečištění ovzduší a životního prostředí na člověka a zvířata.
- Co můžeme udělat my ke zlepšení životního prostředí (rozhovory nad obrazovým materiálem ...).
- Při vycházce vyčistíme část lesoparku od odpadu (děti mají vždy ochranné mikrotenové rukavice nebo sáčky).

● Doporučené publikace a hry k tématu:

- *Encyklopedie, Atlasy*
- *Životní prostředí a výchova*
- *Počasí*
- *Jak si uděláme zeměkouli*
- *50 nápadů pro děti k záchraně Země*
- *Pomozte naší zeměkouli – velké obrazové karty*

● SPOLEČNÁ AKCE ŠKOLY A RODIČŮ:

„SLAVÍME DEN ZEMĚ“

- Program:**
- společný úklid zahrady, vyhrabávání staré trávy, úklid odpadků, zametání aj.
 - ekologické hry a aktivity pro děti i rodiče např.
Stavíme nejdelšího hada z pet lahví,
kreslíme křídami na chodník *Co přejeme naší planetě k svátku,*
hádáme poslepu, co se skrývá v *Krabici Šmátralce* atp.
 - společné zpívání jarních písní s kytarou a rytmickým doprovodem
 - společné posezení u táboráku s písničkami a dobrou náladou

● DNY PRO PŘÍRODU

- pozorujeme jarní *zázraky* v přírodě (rašení, květy, barevné kombinace a odstíny, vůně atd.)
- hrajeme eko-hry z publikace *Vnímejte přírodu všemi smysly:*
 - *Hlasy přírody*
 - *Tady něco nehraje*
 - *Lesní orchestr*
 - *Vidění rukama*
- plníme úkoly z brožury *Nápady pro mrňata a škrňata – část j a r o*

KVĚTEN, ČERVEN

HLAVNÍ TÉMA : VODA

- 1./ Využití a práce s publikací *NAD VODOU, POD VODOU*
(vyprávění, vysvětlování, experimenty, pozorování v přírodě....)
 - a/ *V jaké podobě nacházíme vodu v přírodě?*
 - v kapalném skupenství (řeky, potoky, rybníky, moře ...)
 - voda pitná, pevné skupenství – led, plynné skupenství – pára
 - b/ *Prší* (str.5) – provedeme pokus propustnosti vody.
 - c/ *Koloběh vody v přírodě* (str.6 – 8)
 - dešť padá na zemi, slunce pak vodu opět odpaří, mračna narůstají, znovu do sebe začnou narážet a opět prší
 - pozorování přírody po dešti
 - d/ *Vodní živočichové* (str.10) - prohlížení atlasu zvířat
 - e/ *Vodní rostlinstvo* (str. 9) - prohlížení atlasu rostlin
 - f/ *Cesta k pitné vodě* (str.15)
 - g/ *Co se děje ve vodě, když je znečištěná* (str.16)
 - uplatnění v praktickém životě – neplýtvat vodou při mytí a čištění zubů, neznečišťovat vodní toky ...
- 2./ Seznámení s kapitolou VODA z publikace *DESATERO DOMÁČÍ EKOLOGIE*
- rozhovory s dětmi o tom, jak můžeme také doma hospodařit s vodou.
- 3./ Využití obrazového materiálu *VODA V PŘÍRODĚ*.

● DNY PRO PŘÍRODU

Výprava k Hostivařské nádrži – vysvětlení významu nádrží, zaměření na bližší zkoumání živočichů a rostlin v okolí nádrže - podrobné pozorování lupou – hmyz, rostliny živočichové, stromy. Pomocí atlasů je také pojmenovat a popsat. Nabereme do sklenice vodu, pozorujeme lupou čistotu, barvu, plovoucí drobné živočichy. Zahrajeme si např. tyto hry z publikace *VNÍMEJTE PŘÍRODU VŠEMI SMYSLY*:

- *Nasloucháme zvukům u vody* (str.10)
- *Pexeso přírody* (str.24)
- *Vodoměrka* (str.29)

● SPOLEČNÉ AKCE ŠKOLY A RODIČŮ

- Výstava drobného zvířectva, o které se děti doma starají (andulky, morčata, křečci aj.), spolupráce s rodiči – vyrobení vtipné vizitky o zvláštlostech zvířátka ...
- Výzdoba výtvarnými pracemi na téma *Zvířátko – můj kamarád*.
- Školní výlet do ZOO Praha – péče o zvířata v zajetí, dodržování zákazu krmení zvířat.
- Školní výlet *Lodí po řece Vltavě* – povídáme si o pramenech řek, pozorujeme čistotu vody a živočichy v okolí.

● DALŠÍ DOPORUČENÉ AKTIVITY

- plnění námětů z brožury *Nápady pro mrňata a škvřáta* – jaro, léto
- četba na pokračování z knih O. Sekory (Ferda mravenec, Čmelák Aninka aj.)
- vysazování předpěstovaných sazenic rajčat, fazolí, slunečnic, afrikánů aj.
- setí semen pažitky, petrželky, ředkviček, mrkve aj.
- průběžná péče o úpravu zahrady, zalévání jehličnanů, pletí, kypření záhonů

